

СТАНОВИЩЕ

От

проф. д-р Мадлен Данова

за дисертационния труд на **Стоян Георгиев**

„Драматургията на Пинтър и рецепцията ѝ в България»

за присъждането на образователната и научна степен „доктор“

в научна област „хуманитарни науки“,

направление 2.1 „Филология“, „Литература на народите на Европа, Америка,
Африка, Азия и Австралия”

Институт за литература, Българска академия на науките

Данни за дисертанта

Стоян Георгиев е български писател и литературовед, член на Съюза на писателите. Завършил е Бургаската английска гимназия и специалност „Българска филология“ във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“. Бил е преподавател по Антична и западноевропейска литература в Бургаския свободен университет, член е на Комитета по култура към Община Бургас.

Данни за докторантурата

Стоян Георгиев е зачислен като докторант на самостоятелна подготовка към Института за литература при БАН, към секциите „Нова и съвременна българска литература” и „Сравнително литературознание” на 1 август, 2012 г. Докторантурата е била удължена по искане на докторанта и той е отчислен с право на защита на 1 август, 2016 г. Дисертационният труд е представен за обсъждане в Института по литература през декември, 2017 г. На 12 февруари 2018 г. е проведено разширено обсъждане на труда на съвместно заседание на двете секции в присъствието и на външни специалисти. След обсъждането на труда е взето решение докторантът да преработи някои глави от труда си с цел подобряване на качеството на дисертацията. Избрана е комисия, която да докладва внесените промени в дисертацията с цел откриване на процедура по защита. На 11 април 2019 г. на ново съвместно заседание

на двете секции членовете на комисията докладваха, че докторантът се е съобразил с мненията и предложенията на колегите, присъствали на защитата и е направено предложение за откриване на процедура по защита на доктората. По този начин в процеса на обучението на докторанта и при разкриването на процедурата за защита на дисертацията няма нарушения на ЗРАСРБ .

Данни за дисертацията и автореферата

Дисертацията е написана на български език и се състои от 298 стр., като включва увод, три глави, заключение и библиография, която съдържа 250 заглавия (159 – на български език, 91 – на английски). Към основния текст има и пет приложения, които нетрадиционно са разпръснати вътре в основния текст и функционират по-скоро като форма на синтезиране на материала, отколкото като допълнителна информация. Бих посъветвала автора да ги преименува на Таблица.

Темата на дисертацията е фокусирана върху творчеството на един от най-големите драматурзи на нашето време, Харолд Пинтър, и неговата рецепция в България, тема, която не е изследвана обстойно в България, макар че съществува голям набор от рецензии, статии и студии, посветени на присъствието на този драматург на българска сцена както показва и библиографията. Същото важи и за изследванията на творчеството на този драматург, които са многобройни, но за съжаление не и в България. В този смисъл, може да се твърди, че темата е оригинална и много актуална за българския литературоведски контекст, като някои от заключенията, до които достига дисертанта са и принос към разбирането на творчеството на Пинтър и в световен мащаб.

Първата глава на изследването е посветена на мястото на Пинтър в английската литература след Втората световна война. Авторът показва много добро познаване на литературно-историческия контекст, както и влиянията и връзките, които съществуват между творчеството на Пинтър, Бекет и Йонеско. Тази глава показва и

задълбоченото критическо осмисляне на едно от най-значимите течения в съвременния театър, абсурдизма.

Втората глава е изцяло посветена на основните теми в творчеството на Пинтър, които за дисертанта се открояват като най-важни, а именно, войната на половете, функциите на измамата и несигурността и манипулативността на паметта. Макар че те са изведени като характерни за творчеството на Пинтър, тук бих искала да отбележа, че те са неотделима част от творчеството на драматурзите-абсурдисти. Все пак дисертацията убедително доказва, че Пинтър разработва и трите теми по свой, напълно оригинален начин, като създава драматургични произведения, които и днес изненадват и дължат в напрежение публиката.

Третата глава се концентрира върху два аспекта от рецепцията на Пинтър в България, от една страна се прави текстологичен анализ на преводите на три от неговите пиеси от две от най-известните български преводачки, а от друга се анализират някои от най-известните театрални постановки на пиесите на Пинтър в България, като тези на Стоян Камбарев и Пламен Марков. Именно тази глава е най-интересна, тъй като това е първи опит да се обобщи и задълбочено да се анализира присъствието на Пинтър на българска сцена. Тук се разгръща и умението на дисертанта да наблюдава в детайли изграждането на текста, като първата част несъмнено ще бъде от голям интерес за всички, които искат да станат добри преводачи. Втората част прави впечатление с огромната по мащаби работа за издирване и критическо осмисляне на всички текстове, които показват пътя на Пинтър на българска сцена. И в двете части, обаче, ми липсва една добре обоснована теоретична рамка на тези изследвания, още повече като се има предвид бума на нови теоретични постановки в областта на културния трансфер и превода.

Заключението обобщава постигнатото в основната част на дисертацията и определя посоки за по-нататъшно изследване на поставените въпроси. Авторефератът много точно представя текста на дисертацията като ясно очертава параметрите на

изследването и изводите и заключенията, до които достига авторът по един систематизиран и логичен начин.

Научни приноси

Както вече беше изтъкнато, дисертацията е несъмнен принос в изследването на творчеството и рецепцията на Пинтър в България. От всички приноси, изтъкнати от дисертанта, за мен най-важен е опитът да се прочете „българския“ Пинтър, което не само обогатява българския литературен и културен контекст, но и разбирането на творчеството на този голям световен драматург. Огромната събираческа, изследователска и критическа работа, която дисертантът е извършил, също е едно от неоспоримите достойнства на този труд.

Публикации и участия в научни форуми

Представени са пет научни публикации като част от разработваната от дисертанта тематика, една от които е все още под печат, като и петте са по темата, която е в основата на предложения дисертационен труд. Няма представени допълнителни публикации извън темата на дисертацията, както и няма справка за участия в научни конференции в България и чужбина.

Заключение

На базата на всички гореизложени заключения и изводи, изразявам убеждението си, че на дисертанта може да бъде присъдена образователната и научна степен „доктор“ в направление 2.1. Филология и предлагам на уважаемото жури да даде на Стоян Георгиев образователната и научна степен „доктор“ в направление 2.1. Филология.

30.09.2019 г.

проф. д-р Мадлен Данова

